

VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o‘shishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo‘yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko‘proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo‘ladi.

Viloyatda bu borada so‘nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag‘batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta‘minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2023- yilning yanvar-mart oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 1 227,0 mln AQSh dollarini tashkil etib, 2022- yilga nisbatan 277,4 mln AQSh dollariga yoki 29,2 % ga ko‘paydi.

Tashqi savdo aylanmasi va balansi (yanvar-mart, mln AQSh dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2023- y.: **1 227,0** - 29,2 %

(2022- y.: 949,6)

Saldo

2023- y.: - **669,2** (2022 y.: - 522,4)

Eksport

2023- y.: **278,9** - 30,6 %

(2022- y.: 213,5)

Tovarlar: 275,6

Xizmatlar: 3,3

Import

2023- y.: **948,1** - 28,8 %

(2022- y.: 736,1)

Tovarlar: 914,4

Xizmatlar: 33,7

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

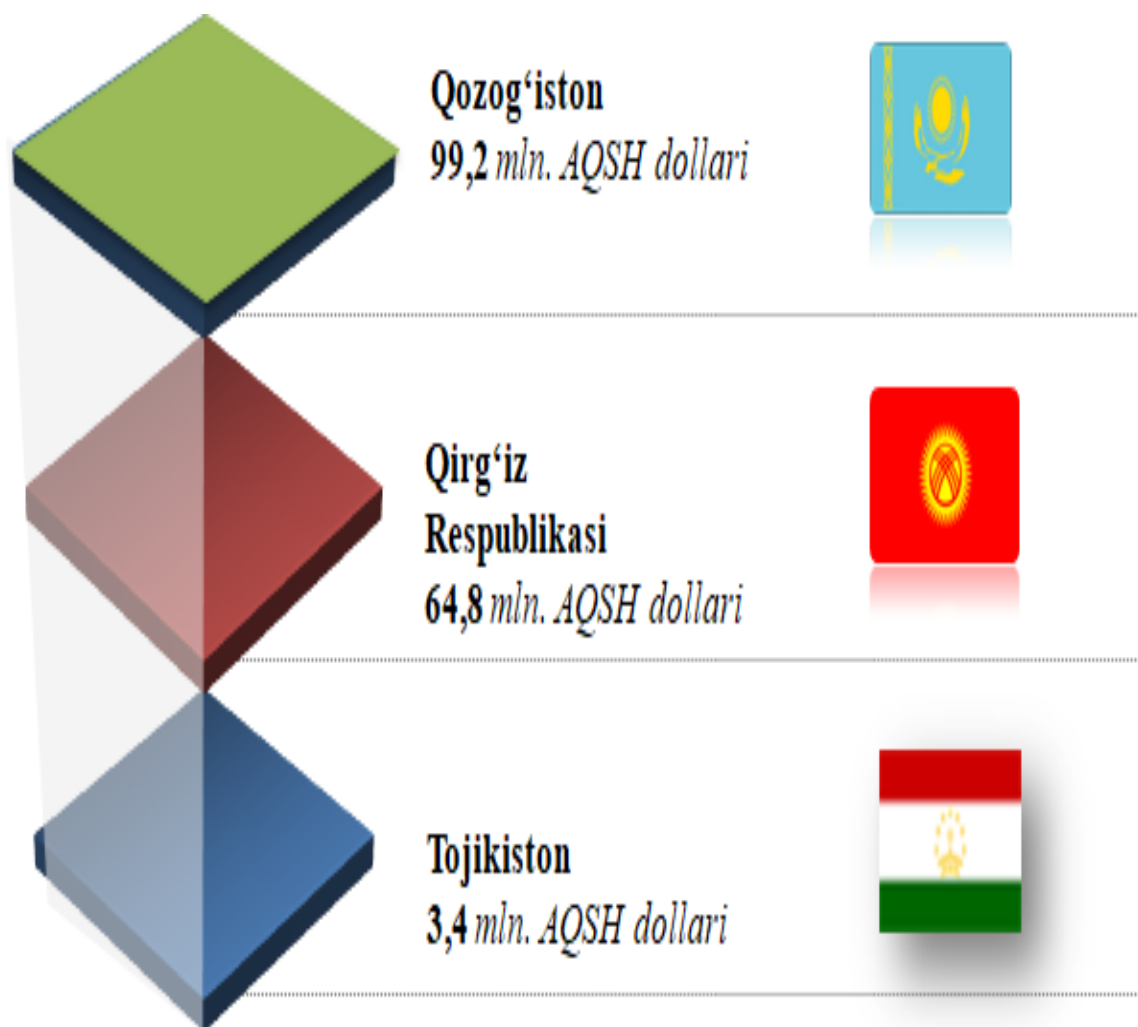
**Andijon viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori
ulushga ega bo'lgan davlatlar**
(2023- yil yanvar-mart, mln AQSh dollari)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralari qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 278,9 mln AQSh dollariga (30,6 % ga ko‘paydi) va import hajmi 948,1 mln AQSh dollariga (28,8 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida – 669,2 mln AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

<p>Koreya Respublikasi</p> <p>TSA – 372,1</p> <p>Eksport: 0,0 Import: 372,1</p> 30,3%	<p>XXR</p> <p>TSA – 307,9</p> <p>Eksport: 21,6 Import: 286,3</p> 25,1%	<p>Qozog‘iston</p> <p>TSA – 105,2</p> <p>Eksport: 105,2 Import: 3,0</p> 8,6%	<p>Rossiya Federatsiya</p> <p>TSA – 84,3</p> <p>Eksport: 53,6 Import: 30,7</p> 6,9%	<p>Qirg‘iz Respublikasi</p> <p>TSA – 79,0</p> <p>Eksport: 71,9 Import: 7,1</p> 6,4%
<p>Braziliya</p> <p>TSA – 64,2</p> <p>Eksport: 0,1 Import: 64,2</p> 5,2%	<p>Meksika</p> <p>TSA – 48,9</p> <p>Eksport: - Import: 48,9</p> 4,0%	<p>AQSH</p> <p>TSA – 43,8</p> <p>Eksport: 0,1 Import: 43,7</p> 3,6%	<p>Turkiya</p> <p>TSA – 28,3</p> <p>Eksport: 8,0 Import: 20,3</p> 2,3%	<p>Hindiston</p> <p>TSA – 17,2</p> <p>Eksport: 0,0002 Import: 17,2</p> 1,4%

**20 ta yirik hamkor-davlatlar ichida 3 ta faol tashqi savdo
balansi kuzatilgan davlatlar**
(2023- yil yanvar-mart)

Andijon viloyati jahonning 68 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasida (30,3 %), XXR da (25,1 %), Qozog'istonda (8,6 %), Rossiya Federatsiyasida (6,9 %), Qirg'iz Respublikasida (6,4 %), va Braziliyada (5,2 %) qayd etilgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan beshta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Qozog'iston, Qirg'iz Respublikasi, va Tojikiston shular jumlasidandir. Qolgan 17 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**Andijon viloyatining yirik hamkor davlatlar bilan
tashqi savdo aylanmasi dinamikasi**
(yanvar-mart, mln AQSh dollari)

	Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
	Koreya Respublikasi	296,7	421,2	372,1
	<i>Eksport</i>	0,1	0,3	0,002
	<i>Import</i>	296,6	420,9	372,1
	XXR	89,5	214,9	307,9
	<i>Eksport</i>	23,5	30,7	21,6
	<i>Import</i>	66,0	184,2	286,3
	Qozog'iston	88,8	57,0	105,2
	<i>Eksport</i>	86,6	55,9	102,2
	<i>Import</i>	2,2	1,1	3,0
	Rossiya Federatsiyasi	36,7	59,5	84,3
	<i>Eksport</i>	13,6	24,3	53,6
	<i>Import</i>	23,1	35,2	30,7
	Qirg'iz Respublikasi	63,9	81,8	79,0
	<i>Eksport</i>	54,4	75,6	71,9
	<i>Import</i>	9,5	6,2	7,1
	Braziliya	3,8	5,7	64,2
	<i>Eksport</i>	-	0,1	0,1
	<i>Import</i>	3,8	5,6	64,1
	Meksika	0,5	1,7	48,9
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	0,5	1,7	48,9
	AQSh	22,9	9,5	43,8
	<i>Eksport</i>	0,1	0,1	0,1
	<i>Import</i>	22,8	9,4	43,7
	Turkiya	21,5	26,0	28,3
	<i>Eksport</i>	5,2	11,7	8,0
	<i>Import</i>	16,3	14,3	20,3
	Hindiston	3,2	8,1	17,2
	<i>Eksport</i>	0,004	0,2	0,0002
	<i>Import</i>	3,2	7,9	17,2

	Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
	Germaniya	1,5	4,2	9,2
	<i>Eksport</i>	0,2	0,5	0,2
	<i>Import</i>	1,3	3,7	9,0
	Belarus	1,0	1,8	7,8
	<i>Eksport</i>	0,3	0,3	5,9
	<i>Import</i>	0,7	1,5	1,9
	Chexiya	2,1	6,2	6,5
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	2,1	6,2	6,5
	Slovakiya	1,6	2,0	5,5
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	1,6	2,0	5,5
	Ozarbayjon	1,5	3,5	5,3
	<i>Eksport</i>	1,3	3,3	5,3
	<i>Import</i>	0,2	0,2	-
	Polsha	3,0	2,1	4,2
	<i>Eksport</i>	0,5	0,1	0,3
	<i>Import</i>	2,5	2,0	3,9
	Italiya	3,0	6,1	3,8
	<i>Eksport</i>	0,4	1,5	0,7
	<i>Import</i>	2,6	4,6	3,1
	Tojikiston	0,5	1,1	3,6
	<i>Eksport</i>	0,2	0,8	3,5
	<i>Import</i>	0,3	0,3	0,1
	Tailand	8,2	3,5	3,3
	<i>Eksport</i>	-	-	-
	<i>Import</i>	8,2	3,5	3,3
	Tayvan	0,2	1,1	3,0
	<i>Eksport</i>	-	0,0001	-
	<i>Import</i>	0,2	1,1	3,0

Andijon viloyatining hududlar kesimida tashqi savdo aylanmasi

(yanvar-mart 2023- yil)*

	Hajm mln AQSh dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Andijon viloyati	1 227,0	129,2	100,0
Andijon sh.	158,5	140,2	12,9
Xonobod sh.	28,8	168,5	2,3
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko'l	15,5	2,2 m.	1,3
Andijon	23,3	134,0	1,9
Baliqchi	14,3	73,7	1,2
Bo'ston	5,2	96,3	0,4
Buloqboshi	14,7	3,7 m.	1,2
Jalaquduq	10,8	73,6	0,9
Izboskan	4,3	65,0	0,3
Ulug'nor	6,2	105,3	0,5
Qo'rg'ontepa	12,7	59,7	1,0
Asaka	856,1	134,3	69,8
Marhamat	8,1	114,3	0,7
Shahrixon	28,4	91,3	2,3
Paxtaobod	5,6	118,6	0,5
Xo'jaobod	33,4	90,3	2,7

Eng yuqori hajm,
mln AQSh dollari

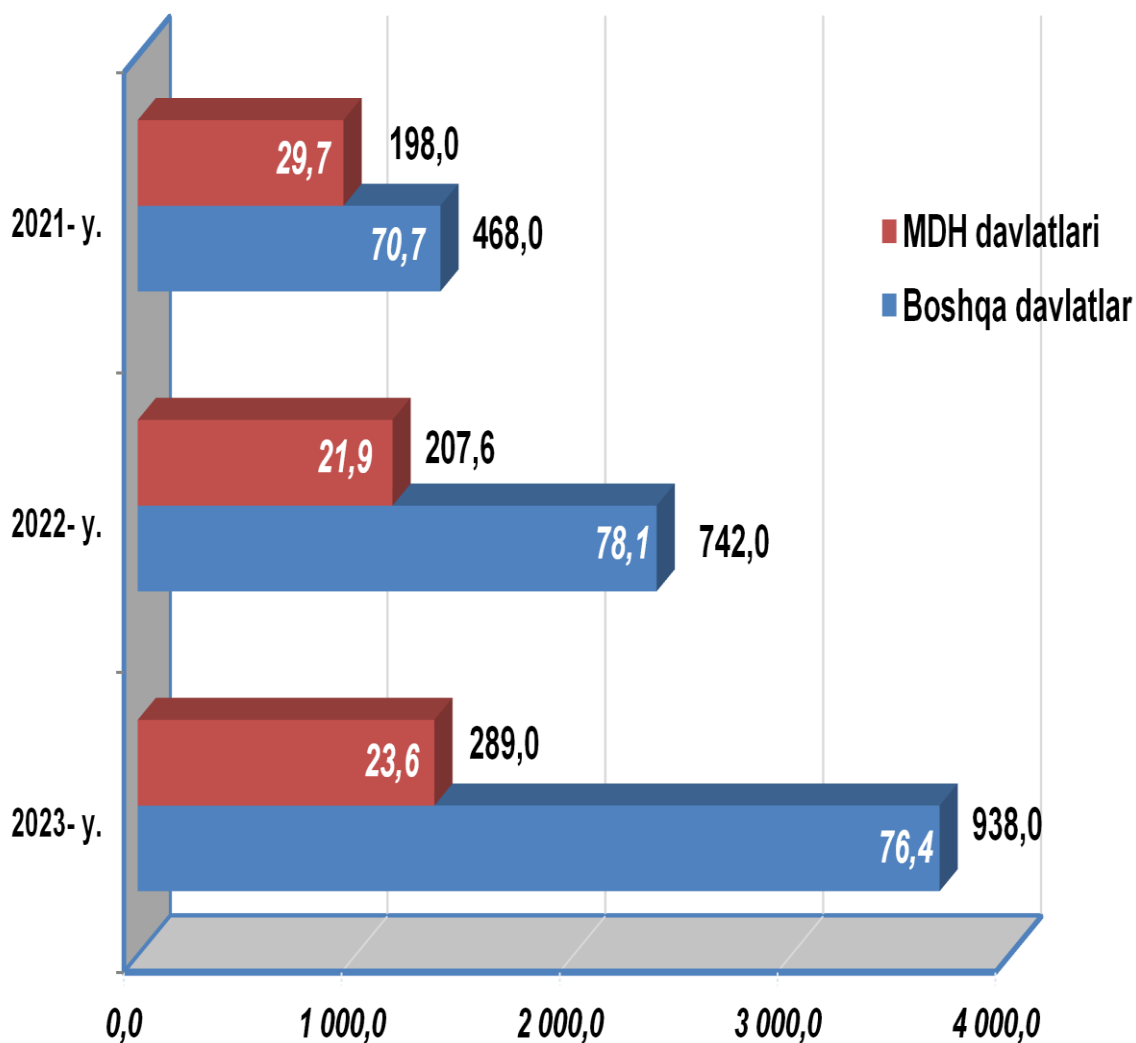

Eng quyi hajm,
mln AQSh dollari

Viloyatda tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani 69,8 % ulush bilan 856,1 mln AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Izboskan tumani 0,3 % ulush bilan 4,3 mln AQSh dollarini tashkil etdi.

Andijon viloyatiining tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi
(yanvar-mart, mln AQSh dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-mart oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 23,6 %ni tashkil etib, tashqi savdo aylanma-sidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan 6,1 % ga kamayib, soʻngi uch yilda oʻrtacha koʻrsatkichni qayd etdi.

Andijonning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2023- yilning yanvar-mart oylarida 2022- yilning mos davriga nisbatan 1,7 % ga kamaydi va jami TSAdagi ulushi 76,4 % ni tashkil etdi.

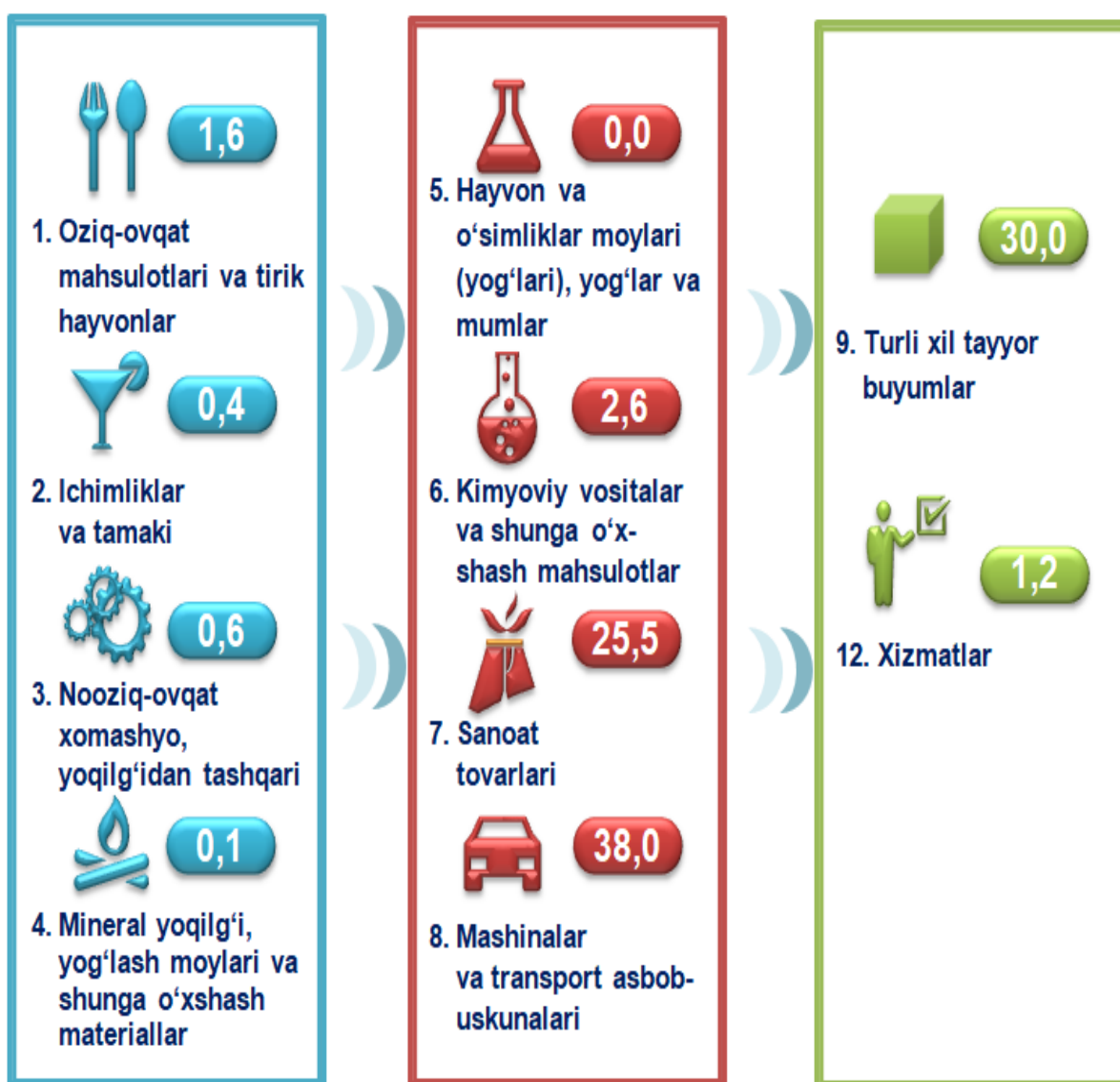
ANDIJON VILOYATI EKSPORTI

(2023- yil yanvar-mart)

2023- yilning yanvar-mart oylarida viloyatning eksportyorlari soni 223 tani tashkil etib, ular tomonidan 278,8 mln AQSh dollari qiymatidagi (2022- yilning mos davriga nisbatan 30,6 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST bo'yicha eksport tarkibi

(2023- yil yanvar-mart, ulushi, % da)

Andijon viloyati XSST bo'yicha eksport tarkibi
(yanvar-mart,)

XSST tarkibi	Mln AQSh dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	213,6	278,9	111,1	130,6	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	5,4	4,5	115,5	84,5	2,5	1,6
Ichimliklar va tamaki	-	1,1	23,4	70,8 m.	-	0,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	1,4	1,7	33,5	127,9	0,6	0,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	2,7	0,2	346,7 m.	8,9	1,3	0,1
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	-	0,0002	4,3	18,9 m.	-	0,0001
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	0,9	7,3	2,4 m.	8,4 m.	0,4	2,6
Sanoat tovarlari	80,1	71,1	177,6	88,7	37,5	25,5
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	56,6	105,9	62,2	187,1	26,5	38,0
Turli xil tayyor buyumlar	64,6	83,8	141,1	129,6	30,3	30,0
Xizmatlar	1,9	3,3	152,9	175,9	0,9	1,2

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 98,8 % ni tashkil etib, ular mashinalar va transport asbob uskunalari (38,0 %), turli xil tayyor buyumlar (30,0 %), sanoat tovarlari (25,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (1,6 %) va boshqalar hissasiga to'g'ri kelmoqda.

XSST bo‘limi bo‘yicha ayrim mahsulotlar eksporti tarkibi
(2023- yil yanvar-mart)

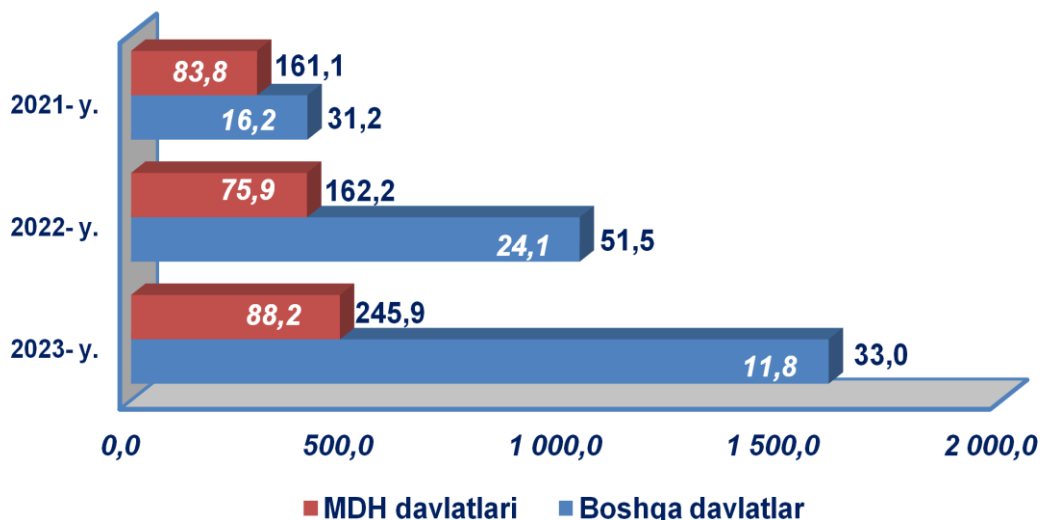
XSST bo‘limi nomi	Ming AQSh dollari	2022- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	4 119,2	91,0
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	182,5	61,0
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	158,8	32,8
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	61,9	6,2 m.
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	1 144,0	70,8 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari		
To‘qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	1 383,0	116,8
Hayvonlar va o‘simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	178,0	3,1 m.
Moy olinadigan urug‘lar va moy olinadigan mevalar	106,4	126,2
56 bo‘limga kiritilgandan tashqari o‘g‘itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko‘mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	56,0	2,4 m.
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o‘xshash materiallar	242,0	8,9
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar		
O‘simlik moylari va yog‘lari, xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan	0,2	-
Hayvonlar va o‘simliklar moylari va yog‘lari, qayta ishlangan; mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	-	-
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	6 836,9	50,5 m.
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; xo‘jatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	187,9	717,2
Noorganik kimyo moddalari	109,5	82,7
Birlamchi shaklda bo‘lmagan plastmassalar	63,9	52,0

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022-yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	62 336,2	89,4
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	4 269,2	126,1
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	1 533,6	29,4
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	1 020,6	2,4 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar (shu jumladan havo transporti vositalari)	66 442,1	192,0
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	33 004,6	182,7
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari (boshqa joyda tasniflanmagan elektr maishiy asboblarning elektr bo'lmagan qismlari ham)	2 915,5	95,1
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	2 591,2	4,9 m.
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	76 164,2	128,3
Poyabzal	5 096,2	185,5
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	1 220,2	115,2
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	681,2	95,6

MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar eksporti hajmlari dinamikasi

(yanvar-mart mln AQSh dollari, ulushi, % da)

2023- yilning yanvar-mart oylarida MDH mamlakatlariga 245,9 mln AQSh dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportning 88,2 % ni tashkil etdi.

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi

(2023- yil yanvar-mart, % da)

2023- yilning yanvar-mart oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Qozog'iston (eksport umumiy hajmining 36,6 %) va Qirg'iz Respublikasi (25,8 %) davlatlari yetakchilik qildi. Mazkur ikki yirik davlatlarning jami eksportdagi ulushi 22,4 % ni tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 4,2 mln AQSh dollari qiymatidagi 14,5 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilindi. Bunda 2022- yilning mos davriga nisbatan 8,4 % ga ko'paydi.

2023- yil yanvar-mart oylarida meva-sabzavot mahsulotlari jami eksportning 1,5 foizini tashkil etdi.

Meva-sabzavot mahsulotlari eksporti

(2023- yil yanvar-mart, o'sish sur'atlari qiymat jihatidan)

<p>Uzum (quritilgan uzumni qo'shgan holda)</p> <p>0,4 mln. AQSH dollari</p> <p>0,7 ming tonna</p> <p> ↑ 142,7 %</p>	<p>Karam</p> <p>0,5 mln. AQSH dollari</p> <p>2,2 ming tonna</p> <p> ↑ 48,9 %</p>	<p>Gilos</p> <p>- mln. AQSH dollari</p> <p>- ming tonna</p> <p> ↓ - %</p>	<p>Pomidor</p> <p>0,3 mln. AQSH dollari</p> <p>0,3 ming tonna</p> <p> ↓ 64,8 %</p>
<p>Shaftoli</p> <p>- mln. AQSH dollari</p> <p>- ming tonna</p> <p> ↑ - %</p>	<p>Bodring</p> <p>0,5 mln. AQSH dollari</p> <p>0,5 ming tonna</p> <p> ↑ 3,0 m.</p>	<p>Qovun va tarvuz</p> <p>0,02 mln. AQSH dollari</p> <p>0,1 ming tonna</p> <p> ↑ 40,7 %</p>	<p>Piyoz</p> <p>- mln. AQSH dollari</p> <p>- ming tonna</p> <p> ↑ - %</p>

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi (61,4 %), Rossiya Federatsiyasi (38,0 %), Belarus (0,6 %) hamda Qozog'iston (0,3 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Meva va sabzavot mahsulotlarinig eksport geografiyasi

(2023- yil yanvar-mart)

Davlatlar	Ming tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Qirg'iz Respublikasi	12 886,1	2 527,3	61,4
 Rossiya Federatsiyasi	1 423,6	1 565,7	38,0
 Belarus	18,0	25,0	0,6
 Qozog'iston	10,6	1,3	0,03

2023- yil yanvar-mart oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qirg'iz Respublikasiga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 61,4 %), bu ko'rsatkich Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan 1,6 barobar ko'p.

To'qimachilik mahsulotlari eksporti

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xomashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

Xususan, 2023- yil yanvar-mart oylari yakuni bo'yicha 101,5 mln AQSh dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 36,4 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan 21,7 % ga kamaydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari (74,5 %), naqshli mato (12,7 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 206 turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 15 ta davlatiga eksport qilindi.

To'qimachilik mahsulotlari eksporti dinamikasi
(yanvar-mart, mln AQSh dollari)

		2022-yil	2023-yil
Jami:		129 665,5	101 492,2
	Tayyor trikotaj va tikuvchilik kiyimlari	59 239,4	75 654,5
	Naqshli mato	9 023,2	12 859,1
	Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	2 207,2	2 533,7
	Paxtadan yigirilgan ip	51 121,0	0,0
	Gilamlar	1 025,9	2 977,7
	Paxtadan gazlamalar	1 095,2	1 712,8
	Paxta mahsulotlari	1 341,2	668,7

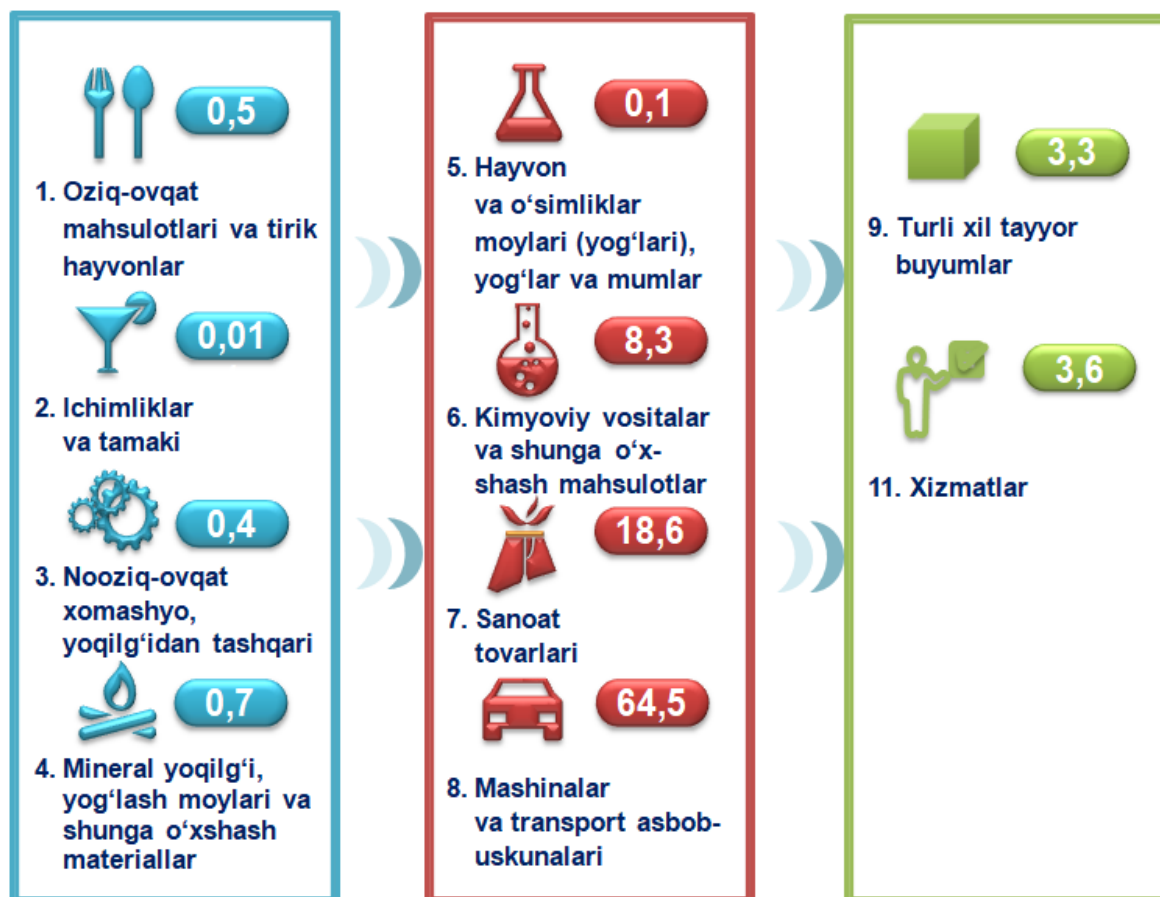
Andijon viloyatining importi

(2023- yil yanvar-mart)

2023- yilning yanvar-mart oylarida import hajmi 948,1 mln AQSh dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan 128,8 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (64,5 %), sanoat tovarlari (18,6 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (8,3 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST bo'yicha import tarkibi

(2023- yil yanvar-mart, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023- yilning yanvar-mart oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 28,8 mln AQSh dollariga ko'paydi va 948,1 mln AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 33,7 mln AQSh dollariga yetdi.

Andijon viloyati XSST bo'yicha import tarkibi
(yanvar-mart, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	736,1	948,1	155,4	128,8	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	3,8	4,3	92,0	111,8	0,5	0,4
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,1	-	121,1	0,01	0,01
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	4,8	4,2	161,9	88,2	0,6	0,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	1,9	6,4	63,2	3,4 m.	0,3	0,7
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,02	1,5	0,5	607,5 m.	-	0,2
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	45,6	78,6	2,1 m.	172,5	6,2	8,3
Sanoat tovarlari	148,6	176,4	2,1 m.	118,7	20,2	18,6
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	469,5	611,4	199,2	130,2	63,8	64,5
Turli xil tayyor buyumlar	28,7	31,4	159,0	109,6	3,9	3,3
Xizmatlar	33,1	33,8	92,0	111,8	4,5	3,6

XSST bo'limi bo'yicha ayrim mahsulotlar importi tarkibi
(2023- yil yanvar-mart)

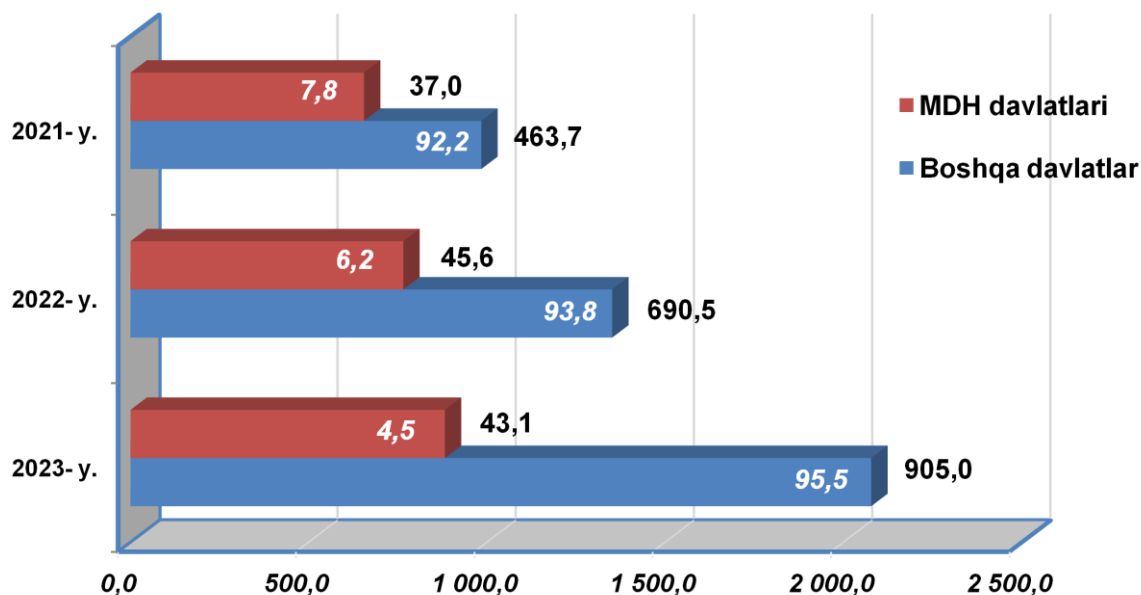
XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	1 225,3	190,7
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 118,9	175,8
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	512,1	2,1 m.
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	507,8	107,4
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	86,0	121,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	1 339,3	127,8
Tabiiy kauchuk (sun'iy va regeneratsiya qilingan rezina ham)	1 237,6	111,4
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	1 138,7	65,5
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	337,7	91,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Ko'mir, koks va briketlar	3 554,5	2,6 m.
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	2 881,8	5,2 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	1 374,7	557,7 m.
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	122,7	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	31 908,9	2,3 m.
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	14 358,1	2,9 m.
Birlamchi shakldagi plastmassalar	12 227,5	96,8
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	8 677,3	132,5

davomi

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022-yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	67 262,3	197,1
Cho'yan va po'lat	45 927,2	124,1
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	37 223,8	68,8
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	16 487,3	114,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	431 156,2	123,6
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	52 485,5	173,5
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	44 923,8	74,6
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblari, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari (boshqa joyda tasniflanmagan elektr maishiy asboblarning elektr bo'lmagan qismlari ham)	36 443,8	2,1 m.
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	17 475,3	139,5
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	7 910,2	72,6
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	4 839,0	144,8
Poyabzal	390,4	114,9

2023-yil yanvar-mart natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi 4,5 % ni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 1,7 % ga kamaydi.

MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar importi hajmlari dinamikasi
(2023- yil yanvar-mart, mln AQSh dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-mart oylarida Andijon viloyati 57 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, XXR, Braziliya, Meksika, AQSh, Rossiya Federatsiyasi va Turkiya) jami importning 9,1 qismini tashkil etdi.

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi
(2023- yil yanvar-mart, % da)

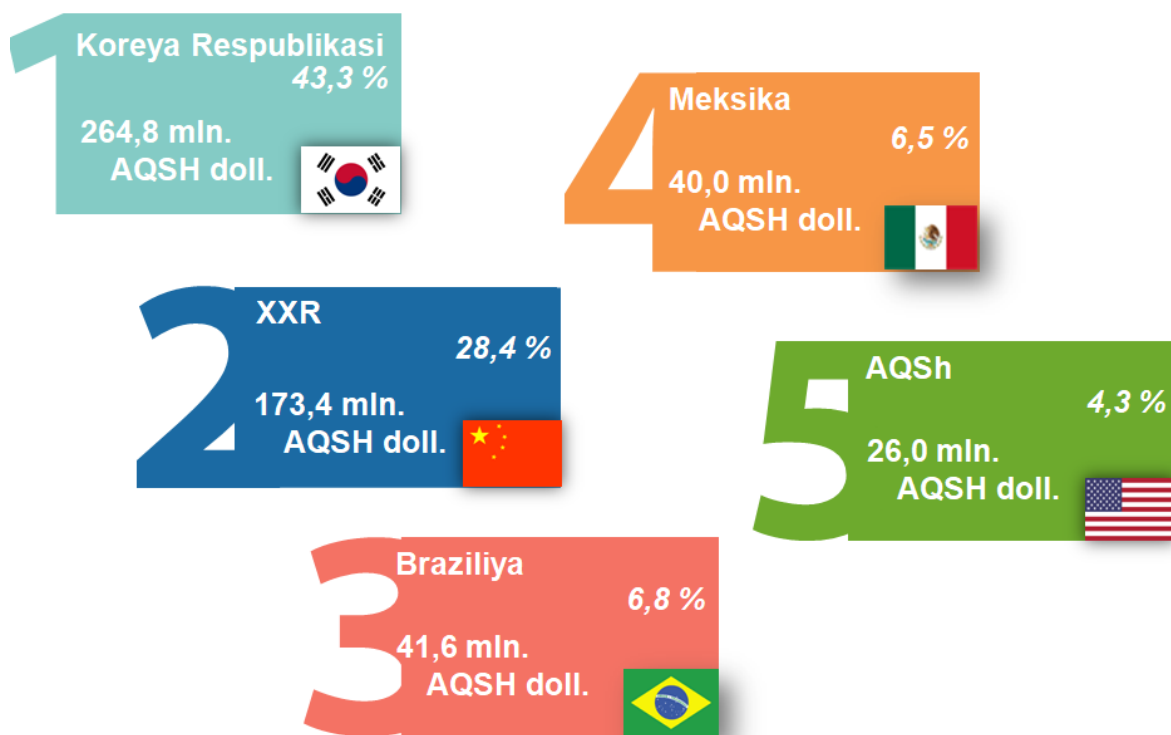
Mashinalar va transport asbob-uskunolari importi

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2023- yil yanvar-mart oylarida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunolari hajmi 611,4 mln AQSh dollarini tashkil etib, 2022- yilning shu davriga nisbatan 0,2 % ga ko‘paydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 64,5 % ga yetdi.

Mashina va asbob-uskunalar import qilingan asosiy hamkor davlatlar

(2023- yil yanvar-mart)

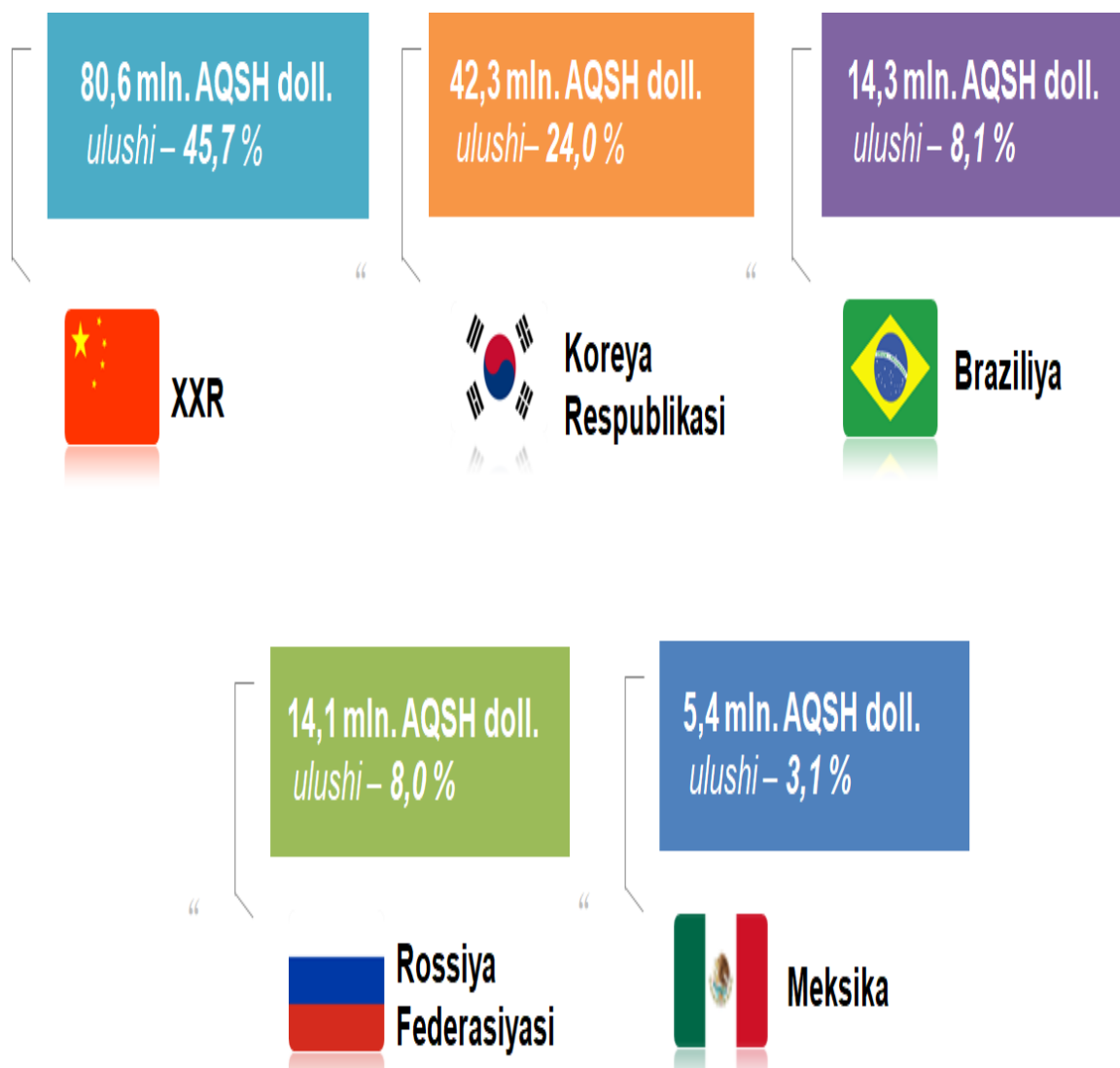
2023- yil yanvar-mart oylarida mashina va transport asbob-uskunalar importi hajmi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 141,8 mln AQSh dollariga ko‘paydi. Ushbu tovarlarni Andijon viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi Koreya Respublikasi – 264,8 mln AQSh dollari (43,3 %), XXR - 173,4 mln AQSh dollari (28,4 %) va Braziliya – 41,6 mln AQSh dollari (6,8 %) kabi davlatlarga to‘g‘ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2023- yil yanvar-mart oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 176,4 mln AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 18,7 % ga kamaydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 18,6 % ga yetdi.

Sanoat mahsulotlari import qilingan asosiy hamkor davlatlar

(2023- yil yanvar-mart)

Sanoat mahsulotlari importi asosan rezina buyumlari (67,3 mln AQSh dollari), cho'yan yoki legirlanmagan po'lat (45,9 mln AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (37,2 mln AQSh dollari), to'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (16,5 mln AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.

STATISTIK KO‘RSATKICHLARGA IZOHLAR

Tovar - har qanday ko‘chma mulk, shu jumldan valyuta va valyuta qimmatliklari, elektr, issiqlik va boshqa energiya turlari, transport vositalari (yo‘lovchilar va tovarlar tashish uchun ishlatiladigan transport vositalari, shu jumldan konteynerlar va boshqa transport uskunalari bundan mustasno), intellektual mulk obyektlari.

Tovarlar eksporti - agar qonunchilikda boshqa tartib ko‘zda tutilmagan bo‘lsa, tovarlarni O‘zbekiston Respublikasi bojxona chegarasidan qaytarib olib kirish majburiyatisiz olib chiqish.

Tashqi savdo aylanmasi - mamlakatning muayyan davrdagi eksport va import qiymatlari summasi.

Tovarlar kelib chiqqan mamlakat - tovar to‘liq ishlab chiqarilgan yoki yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat (tovar yetarli darajada qayta ishlov berilgan mamlakat “Bojxona tarifi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi qonunining 26- moddasiga asosan aniqlanadi).

Tovarlarning belgilangan manzili - yuklab jo‘natish paytida tovar yetkazib berilishi belgilangan mamlakat sifatida ma’lum bo‘lgan mamlakat.

Tovarlarning statistik qiymati - shartnoma valyutasidan qat’i nazar yagona bazisga keltirilgan shartnoma bo‘yicha tovarlar qiymati.

Xizmatlar (ishlar) eksporti - O‘zbekiston Respublikasining rezidentlari tomonidan norezidentlarga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat’i nazar, ko‘rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).

Xizmatlar (ishlar) importi - norezidentlar tomonidan O‘zbekiston Respublikasi rezidentlariga, iqtisodiy geografik joylashuvidan qat’i nazar, ko‘rsatilgan xizmatlar (bajarilgan ishlar).